

*О. М. Назарук,
викладач кафедри менеджменту,
Міжнародний гуманітарний університет*

ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ-ВИРОБНИКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ СИРОВИНИ

Сучасний стан агропромислового комплексу потребує поглибленого реформування існуючих та впровадження нових механізмів державного регулювання. Результатом чого має стати підвищення рівня економічної результативності підприємств-виробників сільськогосподарської продукції.

Процеси трансформації економіки, пов'язані зі здобуттям Україною незалежності, у ринкову змістив акценти у її регулюванні. Раніше увага приділялася потребам централізованої системи управління. Сьогодні все більше наголос переноситься на питання, пов'язані з економічним розвитком регіонів, господарських комплексів [2, с. 196].

Для більш детального розкриття проблеми розглянемо поняття «державний механізм регулювання економіки».

Державний механізм регулювання економіки – це ряд адміністративно-правових та економічних заходів, що використовуються урядом країни при провадженні економічної політики [4, с. 148].

Успішність функціонування механізму, що досліджується, залежить від залученості до нього всіх видів суб'єктів сировинного комплексу (виробників, переробників, споживачів готової продукції).

Проблемам участі державного апарату у регулюванні господарської діяльності підприємств-суб'єктів АПК приділяли свою увагу такі вчені як П. М. Макаренко [4], Б. В. Буркинський [2], А. М. Собченко [1], І. В. Запоточний [3], В. І. Захарченко [3], С. П. Наливайченко [5].

Не дивлячись на досить глибоке вивчення поставленого у статті питання вітчизняними вченими, залишається ряд нерозкритих аспектів. Так, поза межею уваги дослідників залишилися проблеми, пов'язані побудовою структури механізму регулювання сільськогосподарських підприємств.

Процес «акліматизації» України, пов'язаний із вступом у 2008 році до СОТ, став лакмусовим папірцем і виявив ряд проблем у роботі механізму державного регулювання агропромислового сектору. Головним їх вирішенням є розробка нового механізму, що, в свою чергу, потребує більш детального вивчення методів втілення у життя державної політики регулювання АПК.

Механізми, що використовує держава при провадженні регулюючих заходів, вельми різноманітні. Існує два основні класифікатори – тривалість та інтенсивність втручання.

За тривалістю механізми поділяються на:

- короткострокові;
- довгострокові.
- За інтенсивністю втручання на:
 - м'які (інформаційні, консультаційні);
 - середні (фінансові);

- сильні (адміністративні, примусові).

Останні є досить жорстким важелем впливу на суб'єктів підприємницької діяльності. Для провадження цих методів необхідно створити відповідну систему органів планування та контролю.

Інститути державного регулювання мають ряд важелів впливу на економіку. Серед них: податкове законодавство, кадрова політика тощо. Вони і є базисом механізму державного регулювання агропромислового комплексу.

До повноважень регулюючих органів належить й виконання ряду функцій:

- розподільчої;
- перерозподільчої;
- контролюючої;
- цільової та ін.

Здебільшого увага повинна буди сконцентрована на останній – цільовій функції, так як саме вона допомагає окреслити цілі політики державного регулювання АПК [3, с. 22].

Система державного регулювання агропромислового сектору – це складний та багатогранний механізм. У загальному вигляді його можна представити за допомогою схеми (рис. 1) [1, с.7]:

Мал. 1. Система державного регулювання аграрної сфери

Серед елементів, представлених на схемі (мал. 1) є основоположні принципи функціонування економіки (аграрний протекціонізм, взаємоузгодженість економічних, екологічних та соціальних цілей та інші). Саме на них і повинно базуватись державного регулювання АПК.

Підсумовуючи все вищесказане можна зробити наступні висновки:

1. Державне регулювання економіки включає в себе дві основні складові (теоретичну та практичну). Теоретична – це система знань про законодавчу базу, принципи, функції та методи застосування регулятивних механізмів. Практична – це безпосередньо важелі впливу.

2. Головними проблемами державного регулювання агропромислового комплексу є: недостатня вивченість питання; стихійність та непослідовність заходів; непрозорість розподілу та неефективне використання бюджетних коштів; майже відсутня підтримка вітчизняного виробника; недостатнє стимулювання інновацій; неузгодженість у ланцюзі державні органи – органи місцевого самоврядування – сільські громади.

3. Метою втілення нового механізму державного регулювання підприємств-виробників сільськогосподарської продукції має стати побудова реально діючої системи розвитку агропромислового комплексу в цілому.

4. Державне регулювання повинне стимулювати використання власних ресурсів і, як результат, забезпечення промисловості вітчизняною сировиною.

ЛІТЕРАТУРА

1. Собченко А. М. Формування та розвиток державного регулювання сільського господарства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.03 – Економіка та управління національним господарством / А. М. Собченко. – Сімферополь, 2009. – 23 с.
2. Буркинський Б. В. Методологічні аспекти розробки і оцінки стратегій розвитку промислового комплексу регіону : [монографія] / Б. В. Буркинський, М. А. Коваленко. – Херсон : Олді-плюс, 2008. – 408 с.
3. Запоточний І. В. Державне регулювання регіональної економіки / І. В. Запоточний, В. І. Захарченко [за заг. ред. д. е. н., проф. Захарченка В. І.]. – Харків. – Львів. – Одеса : ТОВ «Одісей», 2003. – 592 с.
4. Макаренко П. М. Ринкова трансформація аграрного сектора: теорія і практика : [монографія] / П. М. Макаренко, А. Д. Топалов. – Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2006. – 373 с.
5. Наливайченко С. П. Основи теорії державного регулювання економіки : навч. посібник / С. П. Наливайченко. – Сімферополь : Таврія, 2003. – 420 с.

*О. А. Степаненко,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту,
Міжнародний гуманітарний університет*

ПРОГНОЗУВАННЯ ЙМОВІРНОСТІ ВИПЛАТ ПРИ НАДАННІ ФАКТОРИНГОВИХ ПОСЛУГ БАНКІВСЬКИМИ УСТАНОВАМИ

Перед українською банківською системою стоять ті ж самі виклики, які стоять перед банківськими системами інших країн. На даний момент є велика імовірність настання другого витка світової кризи, яка може негативно вплинути як на економіку країни в цілому, так і на банківську систему зокрема. Банківський сектор України демонструє багато позитивних тенденцій. Про позитивні зміни в банківській системі України й поліпшення ефективності діяльності українських